Lakiasiainyksikkö

Eija Brusila

SP 34/C11.2/2018

2.5.2018

Julkinen

Suomen Pankin asiantuntijalausunto lakivaliokunnalle 4.5.2018

Asia: U/16/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi saatavien siirrosta kolmansille osapuolille aiheutuviin vaikutuksiin sovellettavasti laista

Eduskunnan lakivaliokunta on antanut Suomen Pankille mahdollisuuden esittää näkemyksiä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi. Pyydettynä asiantuntijalausuntona lausun Suomen Pankin puolesta seuraavaa:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus saatavien siirrosta kolmansille aiheutuviin vaikutuksiin sovellettavaksi laiksi on kannatettava hanke, koska tällä alueella on oikeudellista epävarmuutta. Suomen lainsäädännössä ei ole lainkaan säännöstä saatavien siirron vaikutuksiin kolmansille osapuolille aiheutuviin vaikutuksiin sovellettavasta laista.

Asetusehdotuksen 1 artiklassa määritellään asetuksen soveltamisala. Toisen kohdan c-alakohdassa todetaan, että asetuksen soveltamisalaan eivät kuulu sellaisten saatavien siirrot, jotka johtuvat nimennäisvelkakirjoista tai muista juoksevista arvopapereista. Tämä rajaus jättää suuren osan suomalaisten pankkien myöntämien lainojen velkakirjoista asetuksen sovellusalueen ulkopuolelle ja edelleen oikeudellisen epävarmuuden tilaan.

Komission vaikutusarvioinnissa todetaan, että eurojärjestelmän rahoitusmarkkinatoimien vakuuksista noin neljäsosa, määrältään noin 520 miljardia euroa, on luottosaatavia. Suomen Pankki osana eurojärjestelmää hyväksyy keskuspankkiluottojen vakuudeksi pankkien myöntämiä lainasaamisia. Vuonna 2017 Suomen Pankin vastapuolet toimittivat vakuuksia Suomen Pankille keskimäärin 20,4 miljardin euron edestä. Lainasaamisten osuus koko vakuusmäärästä kasvoi edellisestä vuodesta ja oli 28 % kaikista vakuuksista. Näistä Suomen Pankille pantatuista lainasaamisista on velkakirjalain 11 §:n mukaisia juoksevia velkakirjoja (yleensä määrännäisvelkakirjoja) tällä hetkellä noin 90 %. Ehdotettu asetus ei tulisi koskemaan tätä vakuustyyppiä.

Jos asetuksen sovellusalaa ei tässä vaiheessa voida enää laajentaa koskemaan juoksevia sitoumuksia, niin niihin sovellettavasta lainvalintasäännöstä olisi hyvä jatkossa määrätä kansallisessa lainsäädännössä.